Jaarstukken 2020

versie 7 juli 2021

gemeente
gouda

3.6.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

In 2019 is de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld, voor de periode 2019-2022. Per prioriteit wordt de voortgang gerapporteerd die door de gemeente, in nauwe samenwerking met de veiligheidspartners, in het afgelopen jaar behaald is.

Jeugdcriminaliteit: meer overlast meldingen, oudere jeugd (18+) op straat

Het aantal meldingen jeugdoverlast is in 2020 fors gestegen. Opvallend was de toename in overlast op straat door oudere jeugd (18+). Dit betreft personen die al veel langer in beeld zijn bij veiligheidspartners en die weinig progressie lijken te maken als het gaat om het vinden van een goede baan voor een duurzaam toekomstperspectief. Met name in Oost, Kort Haarlem, Korte Akkeren Oud en in de polderbuurt in Goverwelle werd veel overlast door deze groepen geconstateerd. Tijdelijk cameratoezicht en meer handhaving heeft geleid tot enige rust in de wijken.

Voor de lange termijn is ingezet op een individuele aanpak waarin één lijn getrokken wordt: perspectief bieden voor die personen waarbij dat kansrijk is en tegelijk begrenzen van gedrag. Deze aanpak vraagt om goede informatieverzameling (zowel op straat als vanuit de systemen) en duiding en vergt veel capaciteit van betrokkenen. Tijdelijk is er een casusregisseur ingezet voor het verzamelen van informatie. Deze werkwijze wordt in 2021 voortgezet en er wordt gekeken naar mogelijkheden voor de uitbreiding van de capaciteit.

In 2020 is de opdracht voor uitvoering van jongerenwerk opnieuw aanbesteed. De focus in de opdracht ligt op risicojeugd in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Stichting Buurtwerk is per januari 2021 de nieuwe uitvoerder.

Resultaten eerste lichting TopX (juli 2020-jan 2021)

In juli 2020 veranderde de Top60 in de TopX aanpak. De instroomcriteria zijn gewijzigd waardoor een meer flexibele en actuele inzet op veelplegers mogelijk is. Het belangrijkste instroomcriterium is het 5 of meer keer voorkomen als verdachte in het afgelopen jaar. Naast het plegen van woninginbraken kunnen nu ook andere criminele feiten een reden zijn voor instroom. De TopX benadering kenmerkt zich door zowel repressie als zorg. Jongeren die uitsluitend een repressieve benadering vereisen, worden niet opgenomen in de TopX. Zij vallen onder de aanpak van de politie en het Openbaar Ministerie. Van de eerste lichting TopX (juli 2020-jan 2021) zijn op dit moment de volgende resultaten te melden:

- Er zijn 10 casussen opgestart. 14 casussen voldeden aan de instroomcriteria, 4 daarvan waren op dat moment al elders onder behandeling. 3 van de 10 casussen waren daarvoor ook opgenomen in de Top60 aanpak;
- Deze 10 casussen zijn tussen de 19 en 24 jaar oud. Het betreft 9 mannen en 1 vrouw;
- Iedereen heeft bij de start een gesprek gehad met zijn of haar casushouder en/of politie. Organisaties, zoals Fivoor, Exodus, Metraal, Kwintes en/of Humanitas, voeren de casusregie uit;
- Bij het merendeel van de casussen is sprake van onderliggende problematiek, zoals LVB (licht verstandelijke beperking);
- Bij het merendeel van de casussen biedt familie geen ondersteunend netwerk in de positieve zin. In een aantal gevallen zijn direct familieleden in aanraking (geweest) met politie of justitie;
- 1/3 deel is gedurende dit half jaar gedetineerd geraakt, 1/3 deel is gedurende de looptijd buiten Gouda gaan wonen al dan niet op een begeleid wonen plek. De begeleiding wordt vooralsnog voorgezet totdat de situatie stabiel genoeg is;
- 5 van de 10 casussen zijn gedurende de looptijd minder gaan plegen. Het precieze recidivecijfer kan pas na een jaar bepaald worden.

De overgebleven Top60 casussen zijn na de start van de TopX verdeeld tussen twee verschillende aanpakken. 13 casussen worden nu besproken op het overleg nazorg ex-gedetineerden en 3 casussen worden besproken in de groepsaanpak Korte Akkeren. Voor 27 casussen geldt dat ze bij het stoppen van de Top 60 niet verder besproken worden binnen het Veiligheidshuis. Het overgrote deel van deze 27 stond al een tijd op de monitorlijst. Bij deze casussen waren al langere tijd geen actuele hulpvragen of zorgen meer, maar was de afspraak dat zij nog twee jaar gemonitord zouden worden.

Bij alle afgesloten casussen is gekeken of er nog hulpverlening betrokken was en dit is zowel naar de betrokkene als naar de hulpverlening gecommuniceerd. Er zijn naar de afgesloten casussen verschillende brieven gestuurd - neutrale, positieve en negatieve brieven. In de positieve brieven is toegelicht wat ze moeten doen als ze meer zorg nodig denken te hebben en in de negatieve brieven is toegelicht dat politie de jongeren in de gaten houdt. Tot slot zijn 2 casussen gesloten i.v.m. verhuizing. Daarnaast heeft politie ook nog verschillende lijsten en noteringen om de casussen waar nog zorgen over zijn in de gaten te houden.

Woninginbraken

Er zijn 272 woninginbraken gepleegd, dit is 2% minder dan in 2019. 48% hiervan betrof een poging, 52% een voltooide inbraak. De oplossingsratio zakte naar 5,1%. Er zijn dus naar verhouding minder woninginbraken opgelost in 2020 dan in 2019 (10,5%). Hiermee is de doelstelling niet behaald. Wel zijn het afgelopen jaar op basis van uitgebreid recherchewerk meerdere Goudse woninginbrekers opgepakt en veroordeeld.

Er is twee maal een last onder dwangsom opgelegd voor het vervoeren of bij zich hebben van inbrekerswerktuigen, éénmaal is de dwangsom van 2500 euro verbeurd. Door middel van vakantietoezichtservice is het toezicht op door vakantie onbewoonde woningen geïntensiveerd. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de medewerkers van stadstoezicht in afstemming

met de politie. In totaal hebben zich vorig jaar 102 huishoudens aangemeld voor de vakantieservice. 19 inwoners hebben gebruik gemaakt van de poortverlichtingsregeling. In verschillende buurten zijn de buurtvoorlichters ingezet om buurtvoorlichting te geven over inbraakpreventie en de beschikbare subsidieregelingen. Met de 114 beheerders van nieuwe en bestaande app-groepen is veel informatie gedeeld over hotspotlocaties, actuele gebeurtenissen en de bestaande regelingen.

Daarnaast deelt de politie via de zogenoemde 'Heterdaadgroep' tijd kritische informatie met de BuurtWhatsAppgroepen om zo tips te krijgen van mogelijke getuigen van de inbraak of verdachte situatie. In totaal zijn er vorig jaar onder de Subsidieregeling Inbraakwerende Maatregelen 375 aanvragen gehonoreerd. In november 2020 was het jaarbudget van € 50.000 volledig benut en is de regeling na een aantal jaar beëindigd.

Drugscriminaliteit en Ondermijning
In 2020 zijn 10 woningen gesloten waar handelshoeveelheden drugs werden aangetroffen. Vier rapportages die eind 2020 zijn ontvangen van de politie, worden in 2021 behandeld. Er zijn twee horecabedrijven tijdelijk gesloten, dit betrof beide een spoedsluiting vanwege drugshandel op heterdaad en een dreiging voor een mogelijke aanslag. Nieuw is dat in 2020 de vergunningen zijn ingetrokken van een horecabedrijf naar aanleiding van een eerdere sluiting in 2019.

In 2020 is tweemaal een last onder dwangsom opgelegd voor drugshandel op straat. Een last is inmiddels verbeurd. Dit houdt in dat de persoon die de last heeft verbeurd € 5.000 aan de gemeente moet betalen. Tegen de tweede last loopt nog bezwaar, mocht het bezwaar ongegrond worden verklaard dan is ook de tweede last verbeurd.

In 2020 is het ondermijningsbeeld van Gouda opgeleverd door het RIEC. Hieruit bleek dat Gouda te maken heeft met drugscriminaliteit, criminele families, Outlaw Motor Gangs, malafide bedrijven, witwassen en mensenhandel. Er is sprake van een verzwaring van de casuistiek. In 2019 is vanuit het landelijk Ondermijningsfonds een extra impuls gegeven aan de inzet op de malafide horeca, dit is in 2020 voortgezet. Aanleiding hiervoor was dat ruim 20% van het Goudse horecabestand in beeld is bij de ondermijningsaanpak. De horeca lijkt daarmee een vaak gebruikte voorziening voor het plegen van criminele feiten en voor het samenkomen van criminelen.

Voor het project 'Gezonde horeca' is de samenwerking met het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) geïntensiveerd. Vanwege de coronamaatregelen is in 2020 gewerkt met hele gerichte bedrijvencontroles in plaats van grote integrale horecacontroles. Alle aanvragen voor een exploitatievergunning Drank- en Horeca zijn getoetst aan de Wet Bibob. De Wet Bibob regelt dat de overheid vergunningen kan weigeren of intrekken als er gevaar bestaat dat criminelen misbruik van een vergunning (gaan) maken. In 2020 is de APV aangepast waardoor ook de afhaal- en bezorgzaken vergunningsplichtig zijn geworden. Deze maatregel is ingevoerd vanwege casussen waarbij wordt gezien dat er sprake is van witwassen, fraude en drugshandel.

Radicalisering, sociale overlast en gebiedsregie
Conform het Plan van Aanpak Terugkeerders is er in samenwerking met de ketenpartners uit het casusoverleg radicalisering gewerkt aan nazorg detentie, re-integratie en monitoring van een Goudse terugkeerder. De casusregisseur heeft met achtergebleven familieleden van uitreizigers contact gehad en waar nodig is hulpverlening ingezet.

Er zijn in 2020 135 zaken buurtbemiddeling in behandeling genomen, het oplossingspercentage (halfjaarcijfer) was 77%, dit is vrijwel gelijk aan vorig jaar (78%). Het landelijk gemiddeld oplossingspercentage lag in 2018 rond de 68%. Team integrale toegang pakt complexe problematiek op, waar nodig in samenwerking met veiligheid en het sociaal domein (zorg) en past maatwerk toe om zo snel tot een oplossing te komen en verergering te voorkomen. Het focusoverleg zorgt voor een integrale aanpak op complexe problematiek om zo een doorbraak te forceren in casussen die dreigen vast te lopen.

In de Burgen-en Lustenbuurt is een start gemaakt met een leefbaarheidsproject door gemeente, Mozaiek Wonen, sociaal team en politie. Ook bij het Gloriantplantsoen is samen met een aantal moeders gewerkt aan de leefbaarheid door een spelkist te plaatsen. In Korte Akkeren was veel inzet vanuit gebiedsregie op jeugdoverlast in Korte Akkeren Oud. In Westergouwe is de wijkvereniging actief met verschillende verbeteringen in de openbare ruimte. In gebied Oost was er op diverse plekken inzet om overlast tegen te gaan. Er zijn camera's geplaatst en er is veel contact met melders.

Inzet van de afdeling Stadstoezicht
Een groot deel van het reguliere werk van de afdeling Stadstoezicht veranderde onder invloed van corona. De afdeling is op 1 april in twee teams gesplitst, die vanaf dat moment gescheiden werkten. Zo is het risico op besmetting en uitval voor de gehele afdeling fors gereduceerd. Er is extra capaciteit ingehuurd om zowel de handhaving op corona als het reguliere werk zo veel mogelijk doorgang te kunnen laten vinden.

In periodes dat er minder tot geen toeristen in de stad kwamen, was er minder werk qua parkeercontroles en het uitschrijven van naheffingen. Het aantal reguliere bekeuringen is stabiel gebleven ten op zichte van het voorgaande jaar. In de woonwijken kreeg de controle op verkeerd geparkeerde voertuigen en andere middelen, zoals aanhangwagens, meer aandacht. Dit leidde tot meer bekeuringen.

Omschrijving	Aantal	Bedragen in €
Kentekenscans	135.031	n.v.t.
Naheffingen parkeren	4.803	313.636
Reclameheffingen	196	69.844
Bekeuringen*	3.866	niet bekend
Afgehandelde meldingen Slimmelden	1.854	n.v.t.
Waarnemingen	5.656	n.v.t.
Waarschuwingen (excl. coronagerelateerde waarschuwingen)	1.007	n.v.t.
Diftar bestuurlijke handhaving	99	10.296
Totaal	**152.512**	**393.776**
** Het bedrag dat gemoeid is met bekeuringen komt slechts deels ten gunste van de gemeente. De sancties leiden tot verschillende geldstromen.*		

3.6.2 Corona

Corona heeft in 2020 met name impact gehad op de ervaren jeugdoverlast. Er was gedurende de periodes met strenge maatregelen veel jeugd op straat doordat onderwijs, sport en andere activiteiten niet konden doorgaan.

In 2020 is het aantal meldingen fors gestegen, met name in het 2e en 3e kwartaal wijkt dit af van voorgaande jaren. In totaal zijn er 851 meldingen gedaan, tegen 708 in 2019. Hier zijn meerdere verklaringen voor te geven. Tijdens de lockdown periode waren bewoners meer alert op groepsvorming op straat en zijn er meer meldingen gedaan. Op een aantal locaties, die hieronder beschreven staan, was ook daadwerkelijk sprake van meer overlast. Door de cijfers samen met de politie te duiden (wat speelt er en wanneer) is er een goed beeld van de overlast in de stad.

Voor wat betreft woninginbraken was 2020 een afwijkend jaar. De afgelopen jaren was er een forse daling te zien van het aantal woninginbraken, soms wel met 28% ten opzichte van het voorafgaande jaar. De verwachting was dat dit zou afvlakken. Een daling van slechts 2% over 2020 is echter niet waarop was gerekend. Naast een ongeveer gelijk verloop als in 2019, was er helaas een aantal inbraakpieken waardoor het jaar niet met betere cijfers kon worden afgesloten. In de periodes dat er sprake was van een lockdown waren er duidelijk minder woninginbraken. In de periodes waarin meer mocht en kon was er juist een enorme toename in het aantal woninginbraken.

In 2020 is het aantal woninginbraken gedaald met 2%. Hiermee is de doelstelling van -10% niet gehaald, maar is er wel sprake geweest van een daling ten opzichte van vorig jaar. Het totaal aantal High Impact Crimes (oftewel HIC: overvallen, inbraken, straatroof, geweld) is afgenomen met 7%. Hiermee is de vastgelegde doelstelling voor 2020 (-5%) behaald.

Het organiseren van bijeenkomsten op het gebied van opvoedondersteuning of weerbaarheid tegen radicalisering en het deelnemen aan bewonersinitiatieven was afgelopen jaar niet vanzelfsprekend. Telkens moest worden afgewogen of een bijeenkomst nu wel of niet wenselijk was. Dit heeft geleid tot het niet door laten gaan van ver gevorderde plannen of acties. Aan de andere kant zijn er ook mooie initiatieven ontstaan. Zo organiseerden jongeren voor ouderen in Oost een balkonbingo en hebben (kwetsbare) kinderen tijdens de zomermaanden fijn buiten kunnen spelen.

Bij een grote corona uitbraak binnen de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap in de zomer, heeft de netwerkregisseur direct een afvaardiging van deze gemeenschap bijeen gebracht met als doel om de crisis, in aanvulling op de bestaande structuur van de gemeente, in eigen kring aan te pakken. Er is een gezamenlijke boodschap geformuleerd met het crisisteam en er was bestuurlijke ondersteuning. Leden van de afvaardiging hebben boodschappen en filmpjes op Whatsapp gedeeld. Zij hebben zelf mensen aangesproken op het naleven van maatregelen, er is in preken in de moskeeën aandacht besteed, er is een livestream met een GGD arts in de moskee geweest en er is een info actie op straat georganiseerd. Binnen minder dan drie weken was het aantal besmettingen significant gedaald. Er was landelijke belangstelling voor de aanpak en premier Rutte noemde Gouda als goed voorbeeld.

In het afgelopen jaar had de gemeente te maken met 18 verschillende noodverordeningen. Dat betekende voor handhaving dat de werkwijze en de systemen waar de handhavers mee werken, voortdurend aangepast moesten worden. De verschillende handhavingskaders vanuit de veiligheidsregio en Den Haag hebben veel gevraagd van de handhavers op straat. Er was soms spanning tussen de handhavers en inwoners of ondernemers. Naar mate het jaar vorderde nam de tolerantie jegens de regels af en dat had zijn effect op de relatie met de inwoners. De inkomsten uit precario (terrassen) en havengelden zijn in 2020 beduidend lager dan begroot.

De bekeuringen die zijn uitgedeeld in het kader van overtredingen van de noodverordeningen zijn via het strafrecht afgehandeld. De inkomsten hieruit zijn hierdoor niet voor de gemeenten. Er zijn relatief veel waarschuwingen uitgedeeld. Dit was conform de opdracht vanuit de veiligheidsregio. Iedere aanpassing van de verordening zorgde voor een nieuwe waarschuwingsperiode.